

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat
De heer ir. E.D. Wiebes
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Datum
27 december 2017

Onderwerp
Wijziging van het
Besluit VKO en BFBN

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/MR/RvZ/bs/ATR
0098/2017-U068

Bijlage(n)

-

Geachte heer Wiebes,

Op 29 november 2017 zijn twee wijzigingsbesluiten voor toetsing voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk ATR). Het gaat om wijziging van het Besluit verbruiks- en kostenoverzicht energie (VKO) en het Besluit financieel beheer netbeheerder (BFBN).

Besluit VKO

Het Besluit factuur, verbruiks- en indicatief kostenoverzicht energie (hierna Besluit VKO) is in 2015 in werking getreden. Hierin zijn regels opgenomen “over facturen en verbruiks- en indicatieve kostenoverzichten van energie in verband met de implementatie van richtlijn 2012/27/EU betreffende energie efficiëntie.” In mei 2017 hebben de brancheverenigingen Energie-Nederland, Netbeheer Nederland, UNETO-VNI en de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) en de ministeries van Economische Zaken en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het ‘Convenant 10PJ energiebesparing gebouwde omgeving’ (hierna convenant) ondertekend. In dit convenant zijn de uitvoeringsacties opgenomen die aantoonbaar moeten leiden tot energiebesparing in de gebouwde omgeving in de periode tot 2020, gemeten bij bewoners (eigenaren of huurders) van een woonruimte, verenigingen van eigenaars, huurders en klein-zakelijke gebruikers. Een bouwsteen van het convenant is het verbeteren van het verbruiks- en indicatief kostenoverzicht met het oog op energiebesparing bij eindafnemers met een slimme meter, en het verhogen van de frequentie waarmee het kostenoverzicht wordt verstuurd. Met de wijziging van het Besluit wordt uitvoering gegeven aan afspraken in het convenant.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het college constateert dat nut en noodzaak van het gewijzigde besluit zijn onderbouwd. Bij het beoogde nut van de maatregelen zijn, gelet op de beleidsdoelstelling voor energiebesparing, echter wel kanttekeningen te plaatsen. De wijziging van het Besluit VKO biedt de wettelijke grondslag voor de verplichtingen die de energieleveranciers op grond van de afspraken in het convenant moeten nakomen. Voor de onderbouwing van de gekozen maatregelen verwijst de Nota van toelichting naar bevindingen van het Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN). Het convenant (p. 3) wijst op de onzekerheid over de effectiviteit van maatregelen die gericht zijn op beïnvloeding van het gedrag van eindgebruikers. De partijen van het convenant stellen vast dat een ambitieuze besparingsdoelstelling van 10 PJ alleen haalbaar is als de effecten van de uitvoering van de afgesproken maatregelen gedurende de looptijd intensief worden onderzocht en gecontroleerd (...). In het convenant is o.a. de afspraak vastgelegd dat de energieleveranciers, verenigd in Energie-Nederland, ten minste jaarlijks onafhankelijk onderzoek (laten) doen naar het besparingseffect van de aanpassingen in het verbeterd verbruiks- en kostenoverzicht (p.6).

Advies

- 1.1 **Het college adviseert in de Nota van toelichting een uiteenzetting op te nemen over de voorgenomen effectmetingen in verband met het verbeterde verbruiks- en kostenoverzicht in relatie tot de beleidsdoelstelling.**

2. Minder belastende alternatieven

Het college constateert dat er is nagedacht over minder belastende alternatieven. De nuloptie - geen aanpassing van het Besluit VKO - is overwogen, maar verworpen met het oog op de gewenste wettelijke grondslag voor de verplichtingen van de energieleveranciers op basis van het convenant. Hierbij gaat het vooral om het maandelijks (mogen) verkrijgen en verwerken van de slimme meterdata voor de verbruiks- en kostenoverzichten en het geven van energiebesparingsadvies, gelet op de wet- en regelgeving aangaande de verwerking van persoonsgegevens (privacy).

3. Werkbaarheid

Het college constateert dat is nagedacht over de werkbaarheid van de maatregelen. In het kader van de internetconsultatie - op www.overheid.nl - is expliciet de vraag opgenomen of een verplichting tot het geven van energieadvies uitvoerbaar en haalbaar is. Het antwoord op deze vraag is cruciaal, gezien de veronderstelling dat beïnvloeding van het gedrag van eindafnemers met een slimme meter zal leiden tot energiebesparing.

4. Gevolgen regeldruk

Het college constateert dat de regeldrukeffecten in beeld zijn gebracht en op onderdelen zijn berekend. De regeldrukparagraaf is echter nog niet volledig. De onvolledigheid betreft de volgende aspecten:

- De energieleveranciers worden verplicht aan eindafnemers met een slimme meter maandelijks, in plaats van tweemaandelijks, een overzicht te sturen van hun energieverbruik. De extra kosten op jaarbasis voor de energieleverancier(s) zijn berekend, maar deze berekening is nog niet onderbouwd.
- De verwachting is dat de verplichting voor netbeheerders om maandelijks een overzicht te sturen niet zal leiden tot een kostenverhoging. Het is echter waarschijnlijk dat ook de netbeheerders voor de al aangesloten slimme meters (eenmalig) kosten moeten maken om maandelijks (in plaats van tweemaandelijks) data te leveren aan de energieleveranciers. Deze kosten zijn nog niet in beeld gebracht.
- De energieleveranciers worden verplicht het verbruiks- en kostenoverzicht te baseren op actuele tarieven en voorwaarden, en niet op de gegevens uit het modelcontract. Door aanpassingen in de ICT-systemen en de beschikbaarheid van data voor het opmaken van de factuur brengt dit naar verwachting van uw ministerie geen meerkosten met zich mee voor de energieleveranciers. De eenmalige en structurele kosten worden 'verwaarloosbaar' geacht. Deze aanneme is niet nader onderbouwd.
- De energieleveranciers worden verplicht om op grond van het verbruiks- en kostenoverzicht advies (op maat) te geven aan de eindafnemers over energiebesparende maatregelen. Bij de berekening is uitgegaan van eenmalige kosten om deze verplichting na te komen. De berekening is echter nog niet onderbouwd. Bovendien is de vraag wat de eventuele structurele kosten zijn voor de energieleveranciers. Door de voortgaande uitrol van de slimme meter wordt immers een forse toename verwacht van het aantal eindafnemers met een dergelijke meter (van circa 4 miljoen naar circa 7 miljoen). Hierbij kan ook de inschatting van de verwachte uitvoeringskosten (en de besparing daarop) voor de (elektronische) verzending en communicatie worden betrokken.
- Verder krijgen de eindafnemers maandelijks een verbruiks- en kostenoverzicht en advies (op maat) over mogelijke energiebesparende maatregelen. Vanzelfsprekend is het de bedoeling dat zij de adviezen lezen en opvolgen. De kosten voor kennisname en opvolging van een advies zijn echter nog niet in beeld gebracht.

Advies

4.1 Het college adviseert bovenstaande regeldrukgevolgen kwalitatief en kwantitatief volledig in beeld te brengen.

BFBN

Het Besluit financieel beheer netbeheer (hierna BFBN) is in 2008 van kracht geworden na invoering van de Wet op Onafhankelijk Netbeheer. De doelstelling van het BFBN is dat netbeheerders ook na splitsing in voldoende mate financieel gezond zijn om de reguliere taken adequaat uit te kunnen voeren. Het BFBN schrijft een aantal financiële ratio's voor waaraan een netbeheerder moet voldoen. Het BFBN biedt de netbeheerder hiervoor tevens een volwaardig alternatief, namelijk dat een erkend kredietbeoordelingsbureau aan de netbeheerder de kredietkwaliteitstrap 'investeringswaardig' heeft toegekend. In de praktijk is gebleken dat in beide

situaties materieel niet dezelfde eisen worden gesteld. Dit is aanleiding om het BFBN aan te passen en in overeenstemming te brengen met de eisen die door erkende kredietbeoordelingsbureaus worden gehanteerd. Tevens zijn definities toegevoegd aan het BFBN ter verduidelijking, en zijn beschrijvingen, definities en bepalingen in overeenstemming gebracht met de praktijk van kredietbeoordelingsinstanties. Ook is de terminologie waar nodig gewijzigd om aan te sluiten bij de terminologie volgens IFRS (International Financial Reporting Standards).

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het college constateert dat nut en noodzaak van de wijzigingen in dit besluit duidelijk zijn gemaakt. De voorgestelde wijziging van het de BFNB zorgt voor een betere aansluiting bij de praktijk van erkende kredietbeoordelingsbureaus. Bovendien bewerkstelligt het een goede aansluiting bij de terminologie van de International Financial Reporting Standards (IFRS).

2. Minder belastende alternatieven

Het BFBN is o.a. gewijzigd om te regelen dat volgens dit besluit materieel dezelfde eisen worden gesteld als erkende kredietbeoordelingsbureaus doen. Door aan te sluiten bij de eisen van deze bureaus is gekozen voor een minder belastend alternatief.

3. Werkbaarheid

Het college constateert dat het BFBN wordt aangepast om de werkbaarheid (merkbaar) te verbeteren. Het gaat om aanpassing van bestaande wet- en regelgeving op basis van ervaringen in de praktijk.

4. Gevolgen regeldruk

Met het oog op vermindering van regeldruk is het positief te noemen dat het BFBN in overeenstemming is gebracht met de praktijk van kredietbeoordelingsbureaus en de terminologie volgens IFRS. De nieuwe regeldrukeffecten voor de netbeheerders zijn gering, en betreffen de kosten voor kennisname van de wijzigingen in het BFBN. Deze zijn van belang voor de verplichte jaarlijkse verantwoording.

Advies

4.2 Het college adviseert de kosten voor netbeheerders voor kennisname van het besluit te berekenen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van beide besluiten:

Indienen / vaststellen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris